

Valorile culturale

Viața culturală se realizează și se menține în primul rând prin comunicare. Astfel ia naștere cultura și astfel o dăm mai departe urmașilor, aceasta devenind eternă. Tocmai de aceea multe instituții subordonate ale Consiliului Județean Harghita se străduiesc să păstreze tot ceea ce am moștenit de la înaintași prin intermediul programelor, evenimentelor, proiectelor organizate.

Strategia culturală a Consiliului Județean Harghita pentru anii 2013-2020 se bazează pe această premisă ca sistemul cultural actual să devină parte a modernizării și a autodeterminării regionale.

Toate acestea dorim să le realizăm pe baza unor obiective, cum ar fi participarea activă în procesele de modernizare, de competitivitate și de piața muncii, îmbunătățirea calității vieții, asigurarea accesului locuitorilor la bunurile și serviciile culturale, întărirea coeziunii sociale și creșterea participării la viața culturală din regiune. Pe lângă acestea insistăm la concentrarea asupra creativității și inovației. În cadrul instituției funcționează buletinul informativ cu titlul Cultura Harghita, care ajunge la mai mult de șase sute de organe de cultură din județ.

Proiecte culturale

Ne străduim să sprijinim activitățile, evenimentele culturale și programele care vizează păstrarea tradițiilor prin mai multe concursuri de proiecte. Proiectele cuprind următoarele domenii tematice: tabere de artă plastică, expoziții de artă plastică, concerte, evenimente, zile de muzică, dans popular, zile culturale, tabere de păstrare a tradițiilor, renovarea monumentelor de artă, tabere de istorie locală, concursuri de cunoștințe generale, spectacole teatrale, cursuri de fotografie, întâlniri ale corurilor bisericești, publicații și călătorii de studii.

Putem spune că toate s-au bucurat de o mare popularitate, căci au fost depuse în anul 2009 șizeci și trei, în 2010 – cincizeci și șapte, în 2011 – șaptezeci și cinci, în 2012 – cincizeci și nouă, în 2013 – patruzeci și cinci, în 2014 – cincizeci și șase, iar în 2015 - optzeci de propuneri de proiecte. În afară de acestea, am finanțat multe programe și prin asociațiile microregionale.

Datorită evenimentelor organizate, regiunea devine din ce în ce mai cunoscută

Centrul Cultural Județean Harghita organizează în fiecare an una dintre cele mai importante evenimente ale vieții culturale din regiune, Festivalul de Muzică Veche Miercurea-Ciuc, a cărui

primă ediție a avut loc în anul 1980. În anul 2015 festivalul a obținut calificativul EFFA, acordat celor mai bune festivaluri din Europa și este membru al rețelei de muzică veche europeană REMA. Datorită festivalului, anual din ce în ce mai mulți vizitatori vin în regiune, în anul 2015 numărul spectatorilor a depășit 2.500 de persoane.

Una dintre seriile de evenimente care întăresc atractivitatea și solidaritatea regiunii sunt zilele județului, organizate în săptămâna dinaintea sărbătorilor de Rusalii, în care sunt implicate localitățile din județ, organizațiile civile. Zilele județului aduc mai aproape, fac mai atractive valorile comunitare și naturale ale județului pentru pelerinii, turiștii dar și localnici. Evenimentele din luna octombrie ale Zilelor Secuiești implică toată comunitatea secuiască, îndeamnă la colaborare, și în același timp atrage atenția asupra valorilor Ținutului Secuiesc.

Construirea comunității

Pe lângă acestea ne străduim ca tot mai multă lume să ne cunoască tradițiile, cultura, patrimoniul spiritual și cultural. În vederea îndeplinirii acestui scop Biblioteca Județeană Harghita organizează o serie de evenimente. Din anul 2014 Biblioteca Județeană Kajoni Janos este principalul organizator al maratonului internațional de citit, în colaborare cu Consiliul Județean Harghita. În cadrul maratonului de citit organizat în fiecare an sunt citite operele unui autor însemnat a literaturii maghiare, la maraton toată lumea poate să participe din orice colț al lumii, individual sau în grup. Cererea pentru program și importanța acestuia în procesul de unificare comunitare este dovedit de faptul că în trei ani numărul participanților la eveniment a crescut de la șaisprezece mii la aproape treizeci de mii, iar din zonele unde se vorbește limba maghiară, din cele o sută cincisprezece localități ale celor șapte țări s-au mai alăturat alte șaiszeci de localități.

De asemenea, Editura Harghita lucrează cu perseverență pentru păstrarea și dezvoltarea continuă, pentru a face cât mai cunoscut patrimoniul spiritual a regiunii. Este de evidențiat aici rolul publicațiilor Bibliotecii Secuiești. Din seria de cărți, în patru ani au apărut patruzeci de volume, acestea fiind prezentate celor interesați în cadrul a sute de întâlniri cu scriitori și cititori. Seria de cărți ajunge în toate bibliotecile din județ, iar datorită programului Márai chiar și în bibliotecile din Ungaria, asigurând astfel bucuria cititului pentru mii de oameni. De asemenea, este important să amintim și revista culturală Székelyföld, care de-a lungul anilor a devenit unul dintre cele mai importante branduri culturale ale județului Harghita. Revista are în jur de o mie de abonați, în cei douăzeci de ani au fost organizate sute de prezentări ale numerelor revistei, astfel aducând aproape revista și valorile culturale eterne prezente în ea miilor de oameni (specialiști și simplii cititori).

Arte vizuale

În domeniul artelor plastice, a artei fotografiei, în realizarea de filme documentare ne putem mândri cu realizări remarcabile. Renumele cultural al județului este crescut și prin intermediul taberelor internaționale de creație. Pe lângă renumitul centru de creație de la Lăzarea și tabăra de creație de la Mărtiniș și alte astfel de tabere organizate pe teritoriul județului doresc să fie un aport la aceste realizări. Tabăra Free Camp din Miercurea-Ciuc este organizată de unsprezece ani, dar putem aminti și renumita tabără Pulzus din Odorheiu-Secuiesc. Prezentarea comună a artiștilor plastici din județ este Salonul Harghita, o expoziție itinerantă, care în organizarea Centrului Cultural Județean Harghita pornește din reședința județului și prezintă seria de expoziții organizate în jurul unei teme și premiază în cadrul seriei, doi artiști. Funcționează cu succes și Galeria de Artă a Consiliului Județean Harghita care este o locație permanentă a expozițiilor de artă. Începând de la renovarea galeriei din anul 2012 cu ocazia a ptruzeci și unu de evenimente am prezentat cu mândrie lucrările artiștilor din județ. Societatea de artiști din județ participă la Bienala de Grafică din Ținutul Secuiesc, unde ne mândrim cu o sumedenie de succese.

Fotografiile se prezintă de asemenea, în mod regulat cu expoziții, sunt proprietarii mândrii ai multor premii, distincții internaționale. Bienala de Fotografie a Ținutului Secuiesc este o inițiativă regională care oferă prilejul prezentării operelor la nivel internațional. Centrul Cultural Județean Harghita organizează de mulți ani cursuri de fotografie acreditate, urmarea fiind eliberarea a mai mult de 1.700 de diplome. Datorită instituției funcționează un sistem alumni (grup facebook de școală fotografică) cu scopul participării la workshopuri, evenimente, dar și pentru schimbul de informații.

În ultimii ani tot mai multe filme documentare sunt prezentate în județ, acest lucru se datorează și programului în cadrul căruia Consiliul Județean Harghita, prin intermediul Centrului Județean Pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Harghita și a Centrului Cultural Harghita a sprijinit realizarea filmelor documentare, mai ales cu tematică etnografică, de istorie locală, de istorie a artelor. Festivalul Filmelor Documentare din Ținutul Secuiesc a avut două ediții, în cadrul cărora au fost vizionate mai mult de o sută de filme, în cincizeci de localități.

Evenimente internaționale

În perioada anterioară am fost finanțatorii unor inițiative care se bucură de apreciere internațională. Aici amintim Festivalul de Teatru de Tineret și de Copii Lurko, Festivalul de Jazz din Miercurea-Ciuc și programul de trei zile din județul Heves, Perlele Ținutului Secuiesc, a cărui scop este ca cei care trăiesc în Ungaria să cunoască valorile Ținutului Secuiesc. Festivalul Secuiesc a fost organizat pentru prima dată la Budapesta în anul 2015.

Formări

Unul dintre obiectivele strategiei culturale a județului Harghita este contribuția prin intermediul aportului de cunoștințe. Acest lucru se organizează în forme educaționale formale și informale la diferitele instituții subordonate ale instituției.

Centrul Cultural al Județului Harghita în calitate de centru metodologic a organizat formări în tematici ca: managementul marketingului cultural, organizarea de evenimente, păstrarea valorilor, tehnica vorbirii, atragerea de fonduri.

Deoarece formațiile de fanfară reprezintă parte organică a culturii locale, Școala Populară de Arte a Județului Harghita pune mare accent pe educarea acestui tip de muzică, astfel a devenit unul dintre punctele forte ale instituției. Dedicarea, vocația pentru cultură este dovedită în cea mai mare măsură prin faptul că 95% din cei care se înscriu la cursurile de 3-5 ani le și termină cu succes. Pe lângă acesta, școala populară dă mai departe cunoștințele înaintașilor în cadrul altor 24 de cursuri – instrumente muzicale, meșteșuguri populare, dans. În luna februarie a acestui an am prezentat cu mândrie volumul doamnei Kisné Portik Irén *Stră-străbunica a țesut, străbunica a cusut și brobat*, datorită căruia putem acunoaște mai multe despre secretele țesutului, cusutului, droberiei.

Centrul Județean Pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Harghita urmărește cu atenție grupurile de teatru amator, sprijinindu-le cu sfaturi și organizarea de piese de teatru.

Dezvoltare Rurală Culturală

Nu numai în orașe, ci și în zonele rurale facem eforturi pentru dezvoltarea culturală, pentru păstrarea tradițiilor. Scopul programului **Teatru, muzică clasică, dans popular pentru județul Harghita** este dezvoltarea activităților căminelor culturale rurale, introducerea dansului popular profesionist, a spectacolelor de muzică clasică și de teatru în acele localități unde nu sunt, sau foarte rar se organizează spectacole.

Menirea programului este să facă cât mai accesibile valorile culturale născute în județul Harghita pentru mai mare audiență în cât mai multe comunități și să stimuleze dezvoltarea activităților căminelor culturale locale. Din punct de vedere al programului localitățile defavorizate reprezintă o prioritate. În anul 2015 au fost organizate patruzeci și șase de spectacole în douăzeci și nouă de localități.

Biblioteca Județeană Kajoni Janos a demarat și programul de dezvoltare al bibliotecilor din localitățile mici. În anul 2015 programul s-a desfășurat în două localități: Merești și Vărșag. În total au fost organizate opt evenimente, cu mai mult de două sute de participanți. În afară de aceste evenimente, bibliotecile au fost vizitate de aproximativ 350 de persoane, numărul cărților împrumutate a depășit numărul de opt sute de volume. Datorită programului s-a

dovedit că în micile localități există cerere reală pentru citit. Drept exemplu de urmat, amintim pașii consiliului local din Merești pentru dezvoltarea bibliotecii locale: cinci mii de lei alocați pentru achiziția de cărți și redirecționarea de personal pentru ordonarea materialelor bibliotecii.

Sub patronajul Centrului Cultural Harghita se derulează programul dedicat ceangăilor. Considerăm important să promovăm tradițiile, obiceiurile ceangăiești, să putem oferi o perspectivă asupra vieții acestora. În vederea atingerii acestui scop participăm anual ca parteneri la Festivalul Ceangăiesc *A Tatros forrásánál* (La Izvorul Trotușului), la tăbăra de dans popular din Ghimeș, la Festivalul mămăliga cu brânză ceangăiască, organizăm Zilele Ceangăiești din Miercurea-Ciuc și suntem parteneri la Zilele Culturale Coșnea, la zilele satului Coșnea, la balul strugurilor, și în tabăra de dans popular organizată de Trupa de dans popular Szellő. Scopul taberelor este promovarea, învățarea în grup, în comunitate a dansurilor, muzicii populare, a meșteșugurilor populare din Ghimeș și din Ciucul de Sus. În anul 2015, Centrul Cultural Harghita și Comunitatea Elevilor Ceangăi au organizat o excursie în Moldova, excursie a cărei scop a fost ca elevii din Miercurea-Ciuc să cunoască viața de toate zilele ale ceangăilor din Moldova.

Păstrarea tradițiilor

Punem accent pe păstrarea tradițiilor locale în toate domeniile, astfel carnavalul organizat cu ocazia de lăsata secului sau Fărșangul este un eveniment pe care îl organizăm în fiecare an.

La eveniment participă treisprezece grupuri de păstrători ai tradițiilor și aproape nouă sute de mascați și muzicieni prezintă tradițiile de lăsata secului caracteristice localității lor. Scopul evenimentului este alungarea iernii și întâmpinarea primăverii. În zona noastră îngroparea Fărșangului înainte de postul Paștelui este un obicei moștenit de la strămoși. Este o sărbătoare plină de veselie, de parade a măștilor și scenete pline de umor.

Multe dintre programele noastre culturale, regionale sunt valorificate în educație și păstrarea valorilor. Astfel de programe sunt: Csúrdöngölő, Festivalul de Dans Popular pentru Copiii și Tinerii din Județul Harghita, Tabăra Tradițională pentru Copii Ciucul de Sus, Tabăra de Clacă Tradițională, sau Festivalul Internațional de Dans Popular Botorka. Aceste programe contribuie și la conștientizarea de către copii a importanței păstrării tradițiilor. Suntem bucuroși și mândri că evenimentele atrag 1.000-1.500 de copii și adulți.

Important de accentuat este și organizarea Ziulei Celor O Mie de Fete Secuience, căci din punct de vedere al păstrării tradițiilor și clădirii comunității este unul dintre evenimentele cele mai importante ale județului. Această sărbătoare nu numai că oferă posibilitate de prezentare

a portului popular și a artei populare, ci oferă dovada unității comunității secuiești. Acest fapt este dovedit și de faptul că de la un an la altul crește numărul fetelor și băieților care participă.

Simboluri

Cultura nu este compusă numai din acțiuni directe și indirecte, ci toate aceste măsuri prind contur și în forma simbolurilor, de aceea punem accent pe păstrarea, cunoașterea simbolurilor, stemelor, steagurilor noastre. În acest scop a luat ființă programul Simboluri, inițiat în anul 2009 de către Consiliul Județean Harghita. Am contractat patru specialiști care să cerceteze stemele, ștampilele și steagurile istorice ale Ținutului Secuiesc. Munca lor servește nu numai la cunoașterea valorilor și a secuimii în general într-un cerc cât mai larg, dar servește și la elaborarea unei reglementări care să asigure dezvoltarea pe termen lung, în așa fel încât să se păstreze și caracterul local.

Alte programe de păstrare a valorilor

Multe alte programe ale Consiliului Județean Harghita servesc la recunoașterea valorilor secuiești, de exemplu programul arheologic, programul pentru păstrarea imaginii tradiționale a satelor, programe de păstrare a valorilor, programul care vizează restaurarea porților secuiești și programul de protejare a monumentelor. Dezvoltările sunt susținute și stimulate de programul Casa secuiască modernă, de strategiile de protejare a monumentelor și a patrimoniului.

Consiliul Județean Harghita în colaborare strânsă cu instituțiile subordonate se străduiește să întărească prezentul și viitorul regiunii, bazându-se pe valorile trecutului. Pe baza acestui principiu este organizată de mai bine de patruzeci de ani și tabăra de creația de la Lăzarea, care bazându-se pe valorile create de taberele organizate de Zöld Lajos, se reînnoiește de la an la an satisfăcând exigențele actuale ale artei contemporane.